

AMERIŠKA DOMOVINA

—AMERICAN—HOME—

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg, Denver, Indianapolis, Florida, Phoenix, El Paso, Rock Springs

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER
El Paso, Rock Springs

NO. 8

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, JANUARY 16, 1978

LETO LXXX — vol. LXXX

Tongsun Park razkril velika "darila" petim članom Kongresa ZDA

Južni Korejec Tongsun Park je zastopnikom pravosodnega tajništva ZDA razkril del svojih "darov" "prijateljem" v Kongresu ZDA.

SEOUL, J. Kor. — Južnokorejski trgovec, ki je živel in delal več let v Washingtonu, D.C., ter "gojil prijateljstvo" s člani Kongresa, da bi ti podpirali v njem Južno Korejo, je pretekli petek razkril zastopnikom Pravosodnega tajništva ZDA, ki so prišli v Južno Korejo, da ga zaslišijo, imena petih članov Kongresa, ki so dobili glavni delež njegovih "daril" ali kot sodi javnost "podkupnin".

Tongsun Park, 42 let stari "trgovec z rižem", je navedel kot glavne prejemnike "daril" bivše kongresnike R. T. Hanno, demokrata iz Kalifornije, kong. C. E. Gallagherja, demokrata iz New Jerseyja, Otta E. Passmana, demokrata iz Louisiane, ki bi naj dobili vsak preko \$100.000. Passman naj bi dobil celo blizu \$200.000, največ od vseh. Bivši repub. kong. W. E. Minshall iz Clevelanda v Ohiju, naj bi bil dobil \$60.000 in še posebej \$20.000 za volivni sklad predsednika Nixona v letu 1972. Poleg omenjenih naj bi bilo še kak ducat drugih, ki so dobili po \$1.000 ali \$2.000, bivši kong. E. W. Edwards, sedanji guverner države Louisiane, pa \$10.000 in prav toliko tudi njegova žena.

Hanna je priznal, da je imel "poslovne in osebne zveze" s Parkom in dejal, da je pri njih zaslužil od \$60.000 do \$70.000, pa zanimal, da bi dobil od njega kako podkupnino. Gallagher, Passman in Minshall so priznali, da so poznali Parka, pa zanimali, da bi dobili od njega kaka nezakonita plačilo. Edwards in njegova žena sta priznala, da sta skupno dobila \$20.000 kot "prispevek v volivni sklad".

Tongsun Park je tokom svojega razgovora s predstavniki Pravosodnega tajništva ZDA zanikal vsako nepravilnost svojih daril, zanj so bila to "znamenja tesnega prijateljstva" z mnogimi kongresniki.

Ponoven sovjetski napad na špansko KP

MOSKVA, ZSSR. — Znani tednik "Novoje vremja" je v zadnji številki znova ostro napadel špansko Komunistično partijo, ki jo dolži delitve komunističnega gibanja in igranja v roke vodnikom "zlobne, imperialistične in protisovjetske antisocialistične kampanje".

Španska Komunistična partija je znana po svoji neodvisnosti od Moskve, kateri odreja vodstvo svetovnega komunističnega gibanja in vsako prednost v njem. Santiago Carrillo je po leg vodnika italijanske KP Berlinguerja najvidnejši predstavnik "evrokomunizma", ki gre Moskvi na živce.

Vremenski prerok

Postopna pooblašitev, popoldne bo začelo snežiti in bo snežilo preko noči in še jutri. Predvidoma bo padlo dva do štiri palce svežega snega. Najvišja temperatura danes 23 F (-5 C).

Novi grobovi

Caroline Penca

V 80. letu starosti je po dolgotrajni bolezni umrla v St. Vincent Charity bolnici Caroline Penca, rojena Koprivnik, živeča na 1065 E. 66 St., vdova po leta 1940 umrlemu možu Franku, mati Franka, Josephine Taucher, Faye Paulin in Johna, 10-krat stara mati, 7-krat prastara mati, sestra pokojnih Mary Dular in Frances Cadez. Rojena je bila v Sloveniji, od koder je prišla v Ameriko leta 1913. Bila je članica Društva sv. Cecilije št. 37 ADZ in Podružnice št. 25 ZSS. Privatni pogreb je bil preteklo soboto s pogrebno mašo v cerkvi sv. Vida. Vodstvo pogreba je imel Želetoz pogrebni zavod.

John Bergles

V 95. letu starosti je po kratki bolezni umrl v University bolnici John Bergles, živeč na 1177 E. 71 St., mož Viktorije, rojene Bandel, s katero je bil poročen 64 let, oče Vicki Bergles, Marie Birtic in Edwarda Bergles, 3-krat stari oče, 2-krat prastari oče, brat Vincenta in pokojnih Franka, Frances Pakish, Marije Vidmar, Louisa, Josepha, Martina in Anthonyja. Rojen je bil v Podgorici pri Smarjah, od koder je prišel v Ameriko leta 1906. Zaposlen je bil 23 let pri White Motor Co. in nato 6 let pri Lamson-Sessions, ko je stopil v pokoj leta 1948. Bil je član društva Carniola Tent št. 1288 TM in Kluba slovenskih upokojencev za st. clairsko okrožje. Pogreb bo jutri ob 9.15 iz Želetozovega pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Frančiška ob 10. uri, nato na pokopališče Kalvarija. Kropljenje danes od 2-5 in od 7-9.

Manjši porast cen na debelo v decembru

WASHINGTON, D.C. — Delavsko tajništvo je objavilo, da so cene na debelo v decembru porastle povprečno za 0,5%, medtem ko so v novembru za 0,7%.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik Cyrus R. Vance je v soboto komaj poldruge uro pred odletom na Srednji odhod tega odložil, ko se Egipt in Izrael nista mogla zediniti za program razgovorov med zunanjimi ministri, določen za danes v Jeruzalemu. Ko je včeraj med obema prišlo do sporazuma na temelju ameriškega posredovalnega predloga, je C. R. Vance odletel s svojimi sodolavci na Srednji vzhod, da se udeleži pogajanj med Egiptom in Izraelom, ki se bodo začela jutri. Velika razlika med stališči Egipta in Izraela bo potrebovala dolga in naporna pogajanja za kompromis.

RIM, It. — Vlada G. Andreottija je danes odstopila, ko so se opozicijske stranke izjavile za potrebo po sestavi nove vlade na temelju novih razgovorov med vodniki vseh strank in skupin v parlamentu. Pričakujejo, da bo predsednik republike po posvetih z vodniki strank znova ponudil sestavo vlade Andreottiju.

NAJROBI, Ken. — Uradni radio Etiopija je včeraj objavil, da je vojaška vlada v Adis Abebi prišla in "likvidirala" pet glavnih vodij Etiopske ljudske revolucionarne stranke, kateri so prišli v spor z vodnikom vojaške junte polk. Mengistu-jem. Prijeti naj bi bili tudi več sto pristavec petih umorjenih političnih vodij.

AUBURN, Ala. — Eksplozija uhaajočega naravnega plina je včeraj zjutraj porušila več poslovnih poslopij, k sreči pa ni nikogar ranila.

TOKIO, Jap. — Vrsta potresnih sunkov, katerih najmočnejši je dosegel 7 na Richterjevi lestvici, je napravila preteklo soboto precej škodo na vzhodni obali japonskih otokov, predvsem na polotoku Izu, 150 milj jugozahodno od Tokia.

BRITANSKI GASILCI SO KONČALI ŠTRAJK

Trdna vztrajnost vlade, ki je prevladala, je okrepila njen ugled v javnosti, pa tudi njen program omejevanja inflacije.

BRIDLINGTON, V. Brit. — Britanski gasilci so 14. novembra začeli splošen štrajk po vsej deželi, ko je vlada odklonila njihovo zahtevo po 30% povzra plač in jim ponudila le 10% v okviru svojega programa za boj proti inflaciji.

Vlada se ni podala, gasilsko službo so začasno opravljali vojak, ki so jih za to po naglem postopku za silo izvežbali. Gasilci so upali, da bodo dobili za svoj štrajk podporo unij in javnosti, ki pa je izostala. Javnost se je postopno začela obračati proti štrajkujočim gasilcem, ki so kmalu nato spoznali, da njihov štrajk ne bo dosegel cilja.

Pretekli teden je večina 33.000 štrajkujočih gasilcev sklenila sprejeti ponujenih 10% povišja in končati štrajk. Poleg sedanjega povišja 10% bodo gasilci dobili povišje tudi prihodnji dve leti, s čimer bodo njihove plače za 42-urno tedensko delo dosegle okoli \$190.

Gasilci so se danes vrnili na delo po vsej Veliki Britaniji.

Vietnam se ne bo umaknil brez dogovora

BANGKOK, Taj. — Zastopnik Vietnama, ki je bil na uradni poti v glavnem mestu Tajske, je dejal, da se Vietnam ne bo umaknil z zasedenih delov Kambože, dokler ne bo s to dosežen sporazum o mejah.

Vietnam je zasedel precej širok pas ozemlja Kambože vzdolž meje, poleg celotnega "Papiginega kljuna", dela Kambože, ki se zajeda globoko v Vietnam zahodno od Saigona.

Tokia. Skupno je 11 oseb mrtvih, 15 pa jih pogrešajo.

NAROD IZRAZIL ZADNJO CAST SEN. HUMPHREYJU

Sen. Hubert H. Humphrey je pretekli petek zvečer umrl na svojem domu v Minnesoti na neozdravljivem raku. Edinstveni politik v naši deželi, ki je pospeševal liberalne cilje in ponovno poskušal doseči predsedništvo ZDA, je užival zaradi svojega zadržanja v političnem delu in v svoji bolezni splošno spoštovanje v Kongresu in v vsej deželi.

WAVERLY, Minn. — Hubert H. Humphrey je bil splošno znana osebnost skozi 30 let svojega javnega političnega dela. Pozornost vse dežele je vzbudil že kot župan mesta Minneapolis, nato pa je bil v ospredju političnega dogajanja skozi vso dolgo dobo kot zvezni senator, kot podpredsednik ZDA v času predsednika L. B. Johnsona, kot predsedniški kandidat leta 1968 in nato znova kot zvezni senator. Raku se je upiral več let z vsemi sredstvi, ki jih nudi moderna medicina in z obilo odločnosti in dobre volje, pa mu končno pretekli petek podlegel.

Star 66 let. Umrl je mirno, brez bolečin v polzavesti ob 9.25 zvečer na svojem domu, ker je že tako oslabil, da ga niso mogli več prepeljati v bolnišnico.

Ob smrtni postelji so bili pokojnikova žena, njegovi trije sinovi in hčerka ter njegov osebni zdravnik.

Pokojnikovo truplo je vojaško letalo v soboto zjutraj preneslo

Peslednjič na Kapitolu v Washingtonu

Ko so položili truplo pokojnega podpredsednika ZDA ser. H. H. Humphreyja v rotundi Kapitola na mrtvaški oder, na katerem je prvi ležal umorjen predsednik Abraham Lincoln za njim pa tudi umorjeni predsednik J. F. Kennedy, so začeli prihajati tja v množicah pokojnikov prijatelji in častilci, da mu izkažejo zadnjo čast.

Včeraj dopoldne so se v posebni slovesnosti poslovili od pokojnika predsednik ZDA Carter, podpredsednik ZDA W. F. Mondale, pokojnikov ožji rojak iz Minesote, vodniki Kongresa in večji del njegovih članov, zlasti skoraj vsi senatorji. Navzoči so bili bivša predsednika ZDA G. R. Ford in R. M. Nixon, ki je tokrat prvič po treh letih in pol po svojem odstopu prišel v glavno mesto dežele, Mrs. L. B. Johnson, vdova pok. predsednika ZDA L. B. Johnsona, bivši podpredsednik ZDA N. A. Rockefeller, bivši državni tajnik H. Kissinger in vrsta drugih uglednih znanih političnih osebnosti. Člani Vrhovnega sodišča ZDA in večje število zastopnikov tujih držav.

"Hubert Humphrey je bil najpriljubljenejši izmed vseh Amerikancev," je dejal predsednik ZDA Carter v svojem govoru pred pokojnikovo krsto. Podpredsednik Mondale je zaključil svoj govor z besedami: "On nas je učil, kako upati in kako ljubiti, kako zmagati in kako izgubiti. On nas je učil, kako živeti in končno nas je učil, kako umreti."

Hubert H. Humphrey je bil moč liberalnih nazorov, ki je imel izreden čut za potrebe mlega človeka, za socialno pravičnost. Zato je sprožil sam vrsto programov in podpiral druge, ki naj bi služili revnim in zapostavljenim. Bil je med najtrdnnejšimi zagovorniki civilnih pravic, med začetniki vojne proti revščini in drugih sličnih socialnih programov.

Pri predsedniških volitvah leta 1968 je izgubil z manj kot četrt odstotka glasov proti republikancu Nixonu, po sodbi nekaterih zato, ker je do konca podpiral predsednika L. B. Johnsona v njegovi vietnamski politiki.

Hubert H. Humphrey je bil po splošni sodbi pošten, iskren mož, ki je lojalno služil narodu in vedno postavljaj splošno korist pred osebno in strankarsko.

Iz Clevelanda in okolice

Cetrta obletnica—

Za pokojno Marijo Zorenč bo sv. maša v petek, 20. januarja, ob 7.45 v cerkvi sv. Vida ob četrti obletnici njene smrti.

Dobrodelna prireditve—

Zupnija Marije Vnebovzete na Holmes Avenue priredi v nedeljo, 19. februarja t.l. kosilo v korist Slovenskega starostnega doma na Neff Road. S srnjakovo in kurjo pečenko bodo postregli od dveh do štirih popoldne. Cena za osebo \$7. Vsi vabljeni!

Prepoved ukinjena—

Prepoved parkiranja na clevelandskih glavnih cestah, ki je bila v veljavi zadnjih nekaj dni zaradi snežnih zametov, je bila sinoči ob enajstih ukinjena.

Pač pa bo clevelandska policija danes začela odvlačevati iz stranskih ulic vsa vozila, ki so parkirana tam več kot tri dni. Lastnik avta bo moral za to plačati določeno globo.

Hvala za dobroto—

Urednik Ameriške Domovine preteklo soboto popoldne ni mogel speljati svojega avta, parkiranega v zamrzlem snegu na 61. cesti nasproti Turkove gazolinke postaje. Hitro so mu prišli na pomoč prijazni Edi Turk, njegov sin, dalje dolgoletni okoliški pismonoša in še dva druga nepoznana moška. Vsem tem se Vinko Lipovec najlepše zahvaljuje za dobrohotno pomoč!

Sen. Byrd za dogovor s Panamo o prekopu

WASHINGTON, D.C. — Sen. Robert C. Byrd, demokrat iz W. Virginije, vodnik demokratske večine v Senatu, je izjavil pretekli petek na tiskovni konferenci, da je za odobritev pogodbe med ZDA in Panamo o panamskem prekopu, če bo dopolnjena v pogledu varovanja koristi ZDA.

Nova turška vlada objavlja program

ANKARA, Tur. — Nova turška vlada, ki jo je sestavil vodnik ljudske republikanske stranke Bulent Ecevit, je objavila svoj delovni program, o katerem bo parlament verjetno že jutri glasoval.

Vlada je odločena pomagati narodnemu gospodarstvu, omejiti politično nasilje, rešiti ciprski spor in se sporazumeti z Grčijo tudi o vprašanju pripadnosti Egejskega morja, oziroma prirodnih bogastev pod njim.

Iran bo poslal orožje upornim Eritrejem?

WASHINGTON, D.C. — Poročila iz Teherana trdijo, da vlada Irana razmišlja o pošiljanju orožja gverilcem v Eritreji, ki se bori za njeno odcepitev od Etiopije, katero podpira Sovjetska zveza.

Znal je sprejeti zmage, pa tudi poraze, bil je znan kot "srečni bojevnik", ki se je vedno veselo poglaval v volivni boj in v njem pogumno vztrajal do konca. Sedaj je končal svoj zadnji boj in narod ga bo ohranil v lepem spominu kot enega "svojih", ki je iz njega izšel, zanj delal in ostal z njim do konca.

GROB NAPAD AVSTRIJSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA NA SLOVENSKO NARODNO MANJŠINO NA KOROŠKEM

V izjavi za avstrijski radio je avstrijski zunanji minister Pahr dopustil možnost, da pride do novega srečanja med zveznim kanclerjem Kreiskim in predstavniki slovenske manjšine, vendar je hkrati povedal, da vlada od sedmopoljskih zakonov ne odstopa. Pahr, ki je eden od tvorcev teh zakonov, je ob tej priložnosti žolčno napadel manjšino, češ da je kriva za neurejene razmere na manjšinskem področju, saj se slej ko prej oklepa "ekstremnih stališč", predvsem pa noče sodelovati v manjšinskem posvetu.

Razen tega grobega in povsem neupravičenega napada na manjšino, ki se je zaradi svojega vztrajnega boja zoper sedmopoljsko revizijo 7. člena državne pogodbe znašla v nenavadnem položaju, da brani avstrijsko ustavnost pred tremi avstrijskimi parlamentarnimi strankami, ta izjava ne vsebuje bistvenih novosti.

Avstrijska vlada je bila na pogovore z manjšino načelno pripravljena tudi doslej, vendar si jih je predstavljala po svoje: medtem ko so predstavniki manjšine že nekajkrat zahtevali takšen pogo-

vor, na katerem bi skušali odpraviti tiste pomanjkljivosti sedmopoljske zakonodaje, ki predstavljajo kršitev 7. člena državne pogodbe, pa so se predstavniki avstrijske vlade očitno pripravljali pogovarjati le o tem, kdaj bosta osrednji organizaciji Slovencev v Avstriji poklekli pred sedmopoljskimi zakoni in poslali svoje predstavnike v manjšinski posvet.

Da je tako, je moč razbrati tudi iz Pahrove izjave, v kateri se je avstrijski zunanji minister, ki je eden od najbolj zagrzanih zagovornikov sedmopoljskih zakonov, opral sleherne krivde za razmere, ki vladajo na manjšinskem področju. Za te neurejene razmere je kriva manjšina, ki je hkrati kriva tudi za to, da se je dialog med vlado in njo ustavil. Kot je dejal Pahr, je manjšina kriva tudi tega, da pogovor, na katerega je kancler Kreisky povabil predstavnike manjšine v začetku prejšnjega leta, ni potekal tako, kot si je želela vlada.

Kaj si Pahr predstavlja pod besedo pogovor, pa nedvoumno sledi prav iz njegove izjave. "Koroški Slovenci niso

iskali resničnega pogovora," je namreč rekel Pahr, "marveč so vlado poskušali pripraviti do tega, da se zakonu o narodnih skupinah odpove in so torej skušali vlado prisiliti, da bi ta zakon preklicala. To pa je seveda nemogoče". Pod besedo pogovor si torej Pahr slejkoprej predstavlja kapitulacijo slovenske manjšine pred sedmopoljsko zakonodajo.

Tako kot sedmopoljske zakone v celoti je Pahr branil tudi manjšinske sovete kot tiste forum, ki jih zakon določa za "uradne pogovore, za oblikovanje mnenj v sami narodni skupini in za sodelovanje narodne skupine z vlado", pri čemer je minister dejal, da je moč formalne pogovore voditi samo v okviru sovetov, da pa za neformalne pogovore obstajajo druge možnosti izven sovetov. Zanimiva je pri tem formulacija o tisti funkciji sovetov, ki naj bi pospeševala oblikovanje mnenj v sami narodni skupini: formulacija odkriva namreč eno izmed nedvomno najbolj nevarnih namer sedmopoljskih zakonov, ki hočejo funkcijo predstavniške manj-

šine prepustiti sovetu, ta pa je le pomožni posvetovalni in zato nevladni organ administrativnega telesa. Gre torej, z drugimi besedami, za poskus političnega obglavljanja slovenske manjšine v Avstriji.

Relativna novost izjave je v tem, da je Pahr spet opozoril na to, da bi bil zvezni kancler Kreisky pripravljen na pogovore s Slovenci — kajpada pod svojimi pogoji — če bi se le-ti s takšno željo obrnili nanj. V resnici so seveda bržkone takšne, da je zvezni kancler tisti, ki bi želel potem, ko sedmopoljske zakonodaje še vedno ni uresničena, načeti pogovor s Slovenci, in jim podobno kot gradiščanskim Hrvatom, katerih predstavnike mami zvezna vlada v sovet, še enkrat predstaviti sedmopoljsko zakonodajo kot neizogibno dejstvo. Zato pa v obeh osrednjih organizacijah tudi sedaj nimajo nobenega poslušalca, saj so v obeh osrednjih organizacijah prav pred kratkim še enkrat pribili, da je sedmopoljska zakonodaja slej ko prej revizija državne pogodbe in zato nesprejemljiva.

1117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., holidays, 1st two weeks in July

NABOČNINA:

Združene države:
\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months
Friday Edition \$10.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 8 Monday, Jan. 16, 1978

Medvojna revolucija v Jugoslaviji

(Analitičen komentar k Djilasovi knjigi "Novi čas")

O revoluciji kot pojavi v razvoju človeške družbe smo že zadnjič govorili in revolucijo definirali — za razliko od ljudske vstaje — kot organiziran, nasilen prevrat obstoječe oblasti, tj. vladarja ali režima; lahko je zelo krvav, pa tudi čisto nekrvav, vedno pa pripravljen in izveden iz političnih nagibov. Kolikor se izraz revolucija uporablja v nepolitičnem ne nasilnem pomenu, recimo: kulturna ali gospodarska ali industrijska revolucija, je ta beseda izposojena za močne, hitre in nenavadne spremembe. Od pravih in pristnih svetovno pomembnih in vplivnih revolucij so iz novejših moderne dobe najbolj znane ameriška, francoska in ruska revolucija. Posledice teh revolucij so temeljito spremenile ne samo vladajočih režimov, ampak tudi strukturo človeške družbe.

Marksizem pravja revolucijo za neizogibno sredstvo, da proletarijat z nasiljem prevrne obstoječi družbeni red in vlade, ki ga vzdržujejo, ter uvede diktaturo tega proletariata, ki naj spremeni vladajoči sistem družbene ureditve z nasilnimi, diktatorskimi dejanji. Revolucija je torej bistveni, sestavni del Marxovega nauka; na mirni, ustaven in demokratičen način načel tega nauka ni mogoče ljudstvu vsiliti.

Kot prekaljen in vseskozi prežnikan marksist postavlja Mihail Djilas revolucijo na prvo mesto v svoji knjigi *Vojni čas*. Samega sebe vedno proglasa za prepričanega in vnetega revolucionarja, k revoluciji se med pisanjem pogosto povrača, opisujoč jo kot ideološko (tj. marksistično) revolucijo, ki jo v celoti vodi in v vsem odloča izključno centralni komite komunistične partije. Pod plaščem ideološke revolucije razvija teorijo o upravičenosti in naravnosti nujnosti za vsakovrstno nasilje, razdejanje, teror in smrt. Kadar mu vest in boljše spoznanje zastavi vprašanje, zakaj je bilo potreba toliko brutalnosti in krvavega obračunavanja z nasprotniki, vedno najde odgovor z zagovorom: bila je pač revolucija, ki zahteva svoje žrtve. Vsa grozodejstva skuša skriti za pojem revolucije, kakor da bi ideja revolucije bila kriva in odgovorna za potoke prelite krvi, ne ljudje, ki so kri prelivali.

Iz nekega drugega vira — če je v skladu z resnico, ne vem — je bilo slišati, da se je Boris Kidrič, tedanji predsednik slovenske vlade v Ljubljani in vrhovni slovenski krivnik, poslužil istega odgovora. Ko mu je pisatelj Finžgar pripeljal v vladno palačo skupino žen, ki so zahtevale odgovor, kje so njihovi možje in sinovi (ki so jih partizani v množicah pobili po raznih krajih Slovenije po končani vojni), jim je baje Kidrič odgovoril: "Revolucija jih je požrla..." Je res to zelo komoden odgovor in je v bližnjem sorodstvu z rečenico: "Žrtve morajo biti", ki smo jo med vojno slišali za vsakim ogrom.

Toda Djilas hoče biti bolj precizen v opravičevanju zlih dejanj pod firmo revolucije. Na koncu svoje knjige (str. 449) sicer prizna: "Mi smo šli predaleč..." kajti "OZNA (tj. policija) je nadaljevala z eksekucijami po svoji lastni, dostikrat lokalni in neutemeljeni presoji", dokler ni končno Tito zavpil od zastonja: "Dovolj je vseh teh strahotnih obsod in vsega tega pobijanja! Smrtna obsoda nima nobenega učinka več! Nihče se smrti več ne boji!" Potem Djilas nadaljuje: "Vojna in revolucija sta bili končani. Toda sovraštva in razdvojevanja so dalje prinašala razdejanje in smrt znotraj in zunaj dežele."

Svoja razmišljanja o revoluciji zaključuje Djilas tako: (str. 450): "Revolucije začenjajo nova obdobja, čijih smeri nihče ne more predvideti, kaj šele določiti. Ali bi življenje bilo življenje, če bi se moralo vskladiti s hipotezo (domnevo)? Revolucije se morajo pojaviti, kadar politične oblike niso sposobne razviti smiselnih in pravičnih rešitev. Revolucije so upravičene kot dejanje življenja, dejanje obstanka. Njihova idealizacija je pa kritična za egoizem in slo po oblasti, ki jo zasledujejo novi revolucionarni mojstri". (Tu ima Djilas očitno v mislih svoje revolucionarne tovariše, ki so ga l. 1954 zaradi njegovih drugačnih pogledov na komunistično oblast, prevrnili z drugega najvišjega mesta v hierarhiji partije in države.)

Interpretacija revolucije marksista in revolucionarja Djilasa, da je upravičena kot akt življenja, ne more biti pravilna, ker je sama na sebi veliko zlo; z brutalno silo ljudstvu vsiljen politični ali ideološki prevrat, ki ga spremlja smrt in razdejanje, to je revolucija, kakor jo svet normalno pozna. To je zlo. Medvojna komunistična revolucija v Jugoslaviji pa je dvojno in celo trojno zlo. Prvič: sprožena je bila, ko je bila dežela pod sovražnikovo zasedbo; drugič: zavita je bila v plašč

lažnive herbe za svobodo domovine. V pojasnilo teh dveh lastnosti revolucije samo nekaj besed!

Revolucija pod zasedbo sovražnika s sporadičnimi napadi na sovražnikove enice, pomeni množično streljanje nedolžnih talcev, požiganje vasi, odganjanja prebivalstva v strašna koncentracijska taborišča. Kdo ima kaj od tega, razen sovražnik, ki mu je na tem, da se uniči čim več ljudstva v sovražni deželi? Zaviti pa partizansko borbo v patriotsko zastavo boja za svobodo naroda, v resnici pa delati ideološko in partijsko revolucijo, je bila prevlata in zločin. Tembolj, ker je trajala dolga štiri leta. Vodila je zaradi ideološkega značaja nujno v državljansko vojno, ki jo je okupator navdušeno podpiral, narod pa plačeval s potoki lastne krvi. Djilas naj bi raje ocenil, koliko so partizani pobili sovražnih vojakov in koliko lastnih bratov, pa bi se izkazalo, da tu sploh ni primerjave. Revolucija ni šla proti sovražniku, ampak proti lastnemu bratu drugega prepričanja.

V tem je njena tragika in njen zločin, ki ga Djilas sicer objokuje, a ne prizna, kdo je tragedijo zagrešil.

L. Z.

BESEDA IZ NARODA

Ob knjigi:
Kolarič, Škof Rožman III

BRIDGEVILLE, Pa. — Ko boš bral list za listom v tej knjigi, ki ima preko tisoč strani, se boš znova čutil in občudoval škofa Rožmana, njegovo jasnost v borbi proti komunizmu, pa njegovo neizmerno ljubezen tudi do komunistov in željo, da bi se spreobrnil. Morda te bo ob branju premnogih strani grabila jeza nad toliko hudobijo slovenskih ljudi, pa se spraševali: le zakaj smo morali iti preko morja trpljenja in nedolžne krvi. Ko boš bral del pridige, ki jo je imel škof Rožman v ljubljanski stolnici 12. decembra 1943 (str. 241ss), boš še bolj utrjen v prepričanju, da so komunisti škofa sovražili in obsodili samo zaradi tega, ker je jasno brez ovinov učil: "Naj me na kose razsekajo, ali pa, kar ljubljanske komuniste želijo, da me na Kongresnem trgu živega zažgo — do zadnjega bom trdil in učil, da je brezbožni komunizem največje zlo in najhujša nesreča za slovenski narod." Dovolj je bilo gorja, ki sta ga prinesla laški fašizem in hitlerjanski nacizem. A mnogo več gorja in prelite nedolžne krvi je kriv satanski komunizem. Ko boš bral knjigo, se boš tudi čutil, kako so ljudje v svoji naivnosti ali neumnosti ali vase zaverovanosti "nezmotljivosti" verjeli lažem komunistični propagandi in blatili nedolžnega škofa.

Komunisti nikdar in nikjer ne pišejo — študentje na univerzi ne smejo poznati zgodovinskega dejstva — o zvezi: Tito-Stalin-Hitler. Bilo je v času, ko smo mnogi bili v hitlerjanskih ječah. A isti komunisti kar naprej trobijo oguljeno pesem o izdajalcih.

Morda je ob knjigi: Škof Rožman III vredna tale pripomba: France Kupljenik in jaz sva prišla preko nemške ječe in izgnanstva na Hrvaško domov v St. Jernej avgusta 1941. Koncem septembra ali v začetku oktobra 1941 sva se javila škofu, ki je bil par dni v Pteterjuh. Tiste dni je prihajala iz Pirkovičeve hiše beseda o "beli gardi". Nič nisem vedel takrat, kaj je bela garda. Slišal si tudi besedo "osvobodilna fronta". France in jaz nisva vedela, kaj je Osvobodilna fronta, čeprav smo komaj čakali na pravo svobodo. Škof pa je že takrat točno vedel in jasno gledal. Rekel je nama: Za Osvobodilno fronto so komunisti. Z njimi ne moremo. Nobena lepa zveneča fraza ne spremeni komunističnih načrtov. Nikar se ne dajte preslepiti... To je bila škofova izjava v jeseni 1941.

Beri knjigo, a prvo kupi knjigo. Ob branju se ti bodo vzbujali spomini. Ko sem bral o podiranju evharističnih križev, sem se spomnil na cerkev na Spodnjem Brniku (Cerklje na Gor.). S požiganjem oz. podiranjem evharističnih križev so komuni-

sti hoteli pripraviti javno mnenje za sprejem lažnive komunistične propagande. V Cerkljah nismo imeli evharističnega križa, zato so krščeni brezvezi pokazali svojo barvo z onesnaženjem cerkve na Spodnjem Brniku. Ničesar niso odnesli iz cerkve — le razmetali in onesnažili so kelih, mašne plašče, oltarje, sveče.

KUPI knjigo in jo beri. Nobena cena za tako knjigo ni previsoka. Opisuje najbolj kruto dobo slovenske zgodovine. Če bi bil škof Rožman obešen na Kongresnem trgu, bi bil znan po svetu kot mučenik. A križ, ki ga je nosil dolga leta, je bil hujši, bolj pekoč in dolgotrajen kot kratka smrt na vseh ali v ognju. Dolgi, težki križi so ga naredili za mučenika, čeprav brez prebivanja krvi.

Morda bo za onega, ki bo na podlagi Kolaričevih treh knjig o škofu Rožmanu pisal o vplivih komunistični propagandi med Slovenci v ZDA med zadnjo vojno in po njej in skušal razložiti — ne opravičiti — razpoloženje nekomunističnih ljudi za komunistične laži, vredna ta pripomba: Vemo, da je g. Debevec, urednik Ameriške Domovine, načelno stal od začetka do konca v borbi proti vsej komunistični propagandi; tudi takrat, ko je rdeči Cleveland s pomočjo vernih in nevernih slovenskih ljudi rohnol proti škofu Rožmanu in obsojal vsak korak in vsako besedo, ki jo je kdo izustil proti komunističnim lažem in krvavim dejanjem. Vsa čast duhovnikom in laikom, ki se niso dali zapejati komunističnim lažem. Nekoč je škof Rožman — se ne spominjam, koliko nas je bilo ob njem — tole povedal: Vprašal sem g. Debeveca, kako je mogel med vojno vihati, ko je bila Amerika polna komunistične propagande in ko ni bilo skoraj nobene prave vesti o resničnem položaju v Sloveniji, ni znano o komunističnih umorih nedolžnih ljudi, brez ozira na levo in desno trdno držati proti komunistično linijo in zagovarjati one, ki niso hoteli in ne mogli po svoji vesti slediti zapeljivi komunistični laži o svobodi... G. Debevec je škofu takole odgovoril: Poznam zgodovino slovenskega naroda. Vem, da nikdar v naši zgodovini niso škofje in duhovniki našega rodu delovali, hodili po poljih, ki bi bila nasprotna dobrobiti naroda. To prepričanje me je držalo med vojno, da nisem hotel in nisem mogel verjeti komunističnim lažem o izdajstvu škofa, duhovščine in onih, ki so zagovarjali borbo proti komunistom in umirali pod komunističnimi krogli, oklevetani kot izdajalci. Sedaj tudi oni, ki so se dali zapejati komunistom, vedo, da sem bil ves čas na pravi poti.

Kupi knjigo. Nobena cena ni previsoka. Če imaš odprto srce in odprto denarnico, boš naredil dobro delo, ako sorodniku, znanu v Argentini plačaš knjigo.

Tam doli je huda inflacija. Maršikdo bo rad bral; a verjetno ne more kupiti. Morda more Slovenska pisarna v Clevelandu posredovati.

Na koncu knjige boš bral besede sedaj tudi že rajnega Karla Mauserja o škofu: "Škof ne sliši več psovjanja in čudovite človeške modrosti. Morda smo ga marsikdaj gledali od napačne strani, marsikdaj pozabljali, da je v prvi vrsti duhovnik-škof, katerega prvo in glavno delo je, da nas veže na večnost. Pričeli smo gledati njegovo življenje tudi od druge strani. Počasi se luči iz spominov njegova velika ponižnost, njegovo veliko zaganjanje v božjo Previdnost; cena tistega tihega trpljenja, ki ga je molče prenašal; cena odpustanja. Molimo zanj, kakor mi vsi molimo. Se več — molim k njemu. Človek, ki je trpel molče dolga leta, ima vendar zaklade, ki jih more danes deliti med slovenske ljudi. To nagradno trpljenje, ki ni nikoli zagorelo v jezi, mar ne more biti v blagoslov slovenskemu človeku?"

KUPI KNJIGO — BERI KNJIGO.

Jože Cvelbar

Iz pisma župnika
Vinka Zaleteleta

VOGRČE, Avstr. — Vsem blagoslovljeno in srečno novo leto!

Kje sem si mislil, ko sem prišel v Vogrče, to malo zakotno faro pod Rinkolško goro, med Dravo in Peco, da bom tukaj pastiral tako dolgo. Oktobra sem praznoval 20-letnico. V fari imam ovce in kozle, Slovence, nemčurje in 6 Nemcev, pa imam med seboj vojske. Božja služba je še slovenska, krsti, poroke in pogrebi pa po razmerah in potrebi.

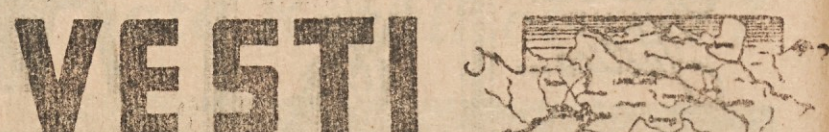
Avgusta lani smo slovesno praznovali 500-letnico sedanje cerkve (prvotna je bila gotovo že leta 1193) in prenovitve cerkve. Ta je po odkritih freskah postala tako znamenita, da mi kar vseh ni, ker prihajajo tuji in jo moram razkazovati.

O vsej zgodovini fare, ki je imela vseskozi župnika (najdalj je bil eden 21 let), je verjetno, da bom dosegel rekord, toda na grobu bo zapisano: Zadnji vogrški župnik. Duhovnikov je vedno manj in še večje fare so brez župnika. Pri nas je 315 duš, številčno fara ne raste, ker mladi odhajajo za zaslužkom ali se poročijo drugam. Duhovno smo zrasli. Na leto imamo okoli 11.000 obhajil, na osebo povprečno 35. Zelo je zrasla misijonska zavest in smo v tem letu pri cerkvenih ofirih, s privatnimi darovi, vzdrževanjem misijonskih bogoslovcev in s koletovanji za sv. Tri kralje in Svečnico darovali za misijone okoli 32.000 šilingov, nekako 100 šilingov na osebo. Koroške dvojezične fare vzdržujejo sedaj že čez 300 misijonskih bogoslovcev, kar je najbrž svetovni rekord.

Čas hitro teče in ko sem se čutil, da sem že 20 let v Vogrčah, sem premišljeval, kako sem zapravil dragocena leta. Do s potovanja, že itak veste. Daje se predavanji, doslej sem jih imel na Koroškem že čez 1500, na Primorskem kakih 120, po Severni, Južni Ameriki in Avstraliji pa tudi kakih 110.

Se nekaj več bi jih bilo, če bi me zadnja tri leta ne ovirale oči — operacije in z avtom ne vozim razen okoli Vogrč. Vseh dias-barvnih slik imam okoli 35.000. Moral bi dolgo živeti, da bi vse izrazil. Razen urejenih predavanj bi imel tisti, ki bo za inenoj pospravjal, z njimi delo in jezo, ko jih bo spravjal v smeti. V župniji sami sem pripravil poleg vsakoletne matinske proslave in miklavževanja 19 iger z odraslimi s 100 predstavami. Tudi drugje je bilo treba prisrskati na pomoč.

Mnogo jih sprašuje, kako je z mojimi očmi. Stanje je približ-

Okvara v šostanju
povzročila pomanjkanje
elektrike po Sloveniji

V tork pred Božičem je prišlo do okvare v termoelektrarni Šostanj in v tisočih domov po Sloveniji niso imeli luči, prometne luči so ugasile in ustavljen je bil obrat v prenekaterih podjetjih. V Sloveniji je bilo za eno četrtino manj električnega toka, kot ga ta običajno potrebuje.

Nenadna odpoved elektrarne, ki daje 275 megavatov energije, je povzročila precej vznemirjenja in bojazni, kaj bo in kako dolgo bo vzelo, da bo elektrarna zopet v rednem obratu. Radio je zaskrbljene potolažilo, da bo vse v redu že prihodnji dan, ko bodo namestili na kotlu nova tesnila.

Po enem tednu stiske je bila oskrba z elektriko res skoraj normalna, toda strah pred morebitno novo stisko ni prešel. Termoelektrarna Šostanj IV je dejansko še vedno v "preskusnem obratu". Brez tega elektrike v Sloveniji ni dovolj.

Oživitve ovčjerej

V Sloveniji so gojili leta 1955 preko 100.000 ovac, med njimi 57.000 plemenskih, lani so jih našli le še 16.000, od tega 9400 plemenskih. V zadnjih letih se je zanimanje za ovčjereje povečalo in so to sklenili povečati v predelih, kateri so za to posebnost primerni. Lani so pregledali in izbrali za plemo 400 ovc in okoli 50 ovnov.

Največ ovc so kupili "Kras" Sežana, "Planika" Kobarid, KZK Kranj, Radovljica. Kras načrtuje gradnjo hleva na Vremščici za tisoč ovac. Na planini Mangart, kjer imajo sedaj 250 ovac, bodo obnovili stajajočo in drugo, kar je v slabem stanju. Za gojenje ovc se zanimajo tudi v Črnomlju, mislijo na mesni tip ovc.

"Grm" se preselil na
Bajnof pod Trško goro

Znana kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu se je pretekli mesec začela seliti na posestvo Bajnof pod Trško goro. Na saarem mestu je uspešno delovala 90 let in imela izreden pomen na razvoj kmetijstva ne le na Dolenjskem, ampak v vsej Sloveniji. Na proslavi predaje je govoril predsednik Združene zveze Slovenije Andrej Petelin, predajo samo pa je izvedla strokovna sodelavka Kmetijskega šolskega izobraževalnega centra in lanske državna prvakinja v oranju Slavka Struna.

no kot lani. Tudi sicer zdravje škriplje. Potoval nisem nikamor. Udeležil sem se le romanja v Fatimo, ki ga je organiziral slovenski dušnopastirski urad za 60-letnico zadnjega prikazovanja 13. oktobra 1977.

O koroških Slovenceh toliko pišejo, da ste gotovo o vsem obveščeni. Za politiko se sicer ne zanimam, le opazujem in kot svobodni človek smem kritično gledati tudi na slovensko vodstvo in ves razvoj ne skrbi... Nemški tank pa gre brez prestanka brezobzirno naprej preko slovenske manjšine...

Vogrče so ena izmed redkih vasi, ki je dobila dvojezičen napis. Notranji položaj se pa zaradi teh napisov ni nič spremenil. 20 let je zamujenih. Pač pa je veliko kulturnega dela. V tem boju so se Slovenci osvestili. Na stara leta sem se lotil izdajanja slovenskih razglednic za nekatere kraje; za Božič in Veliko noč iz jeze, da smo morali kupovati le tuje izdelke in toliko verskega ničvednega kiča. Priscrke pozdrave!

Vinko Zaletel

Bojan Križaj tretji

Slovenski alpski smučar Bojan Križaj je bil pretekli mesec na prvem slalomu za svetovni pokal v letošnji sezoni v Madoni di Campiglio tretji, kar je doslej največji uspeh slovenskega smučarstva v tej panogi. Pred njim sta bila samo Šved Ingemar Stenmark in Avstrijec Klaus Heidegger. Križaj je uporabljal pri tekmovalju smuči slovenskega podjetja Elan.

V Sloveniji so umrli

28. decembra
V Kranju: Matjaž Mattewebel; v Ljubljani: Franc Cvek, Janez Treul, Anton Kamnar; v Repnjah: sestra Hermina-Katarina Resman; na Bregu: Franc Novak; v Zalcu: Ignac Lebar; v Jagunju: Martin Glavač; v Planini pri Sevnici: Angel Zdolšek, roj. Pakj.

29. decembra
Na Vrhniki: Ivan Popit; v Podgorjah: Jože Kepić; v Predosljah: Marko Vrečko; v Trbovljah: Jože Pikš; v Litiji: Božidar Laharnar; v Zalcu: Miran Pipan; v Vel. vasi: Marija Rebolj, roj. Koderman (Kosova mama); v Ljubljani: Aleš Gorkič; v Zagorju: Marija Leber, roj. Grčar; v Ločah: Alojz Pastirk.

30. decembra
V Ljubljani: Franc Vidmar, Marija Jeršek, roj. Berle, Marjana Škof, Bogdan Svetina, Janez Vider; v Kranju: Pavel Končan, Jan Bizjak; v Prebodu: Edi Peternel; v Litiji: Franc Maver; na Vidmu ob Savi: Helena Škofec.

Čitateljem na področju Vestekega Clevelanda priporočamo novice iz Slovenije poslušati slovenske radijske oddaje "Smi in melodije iz lepe Slovenije" na univerzitetni postaji WCSB 89.3 FM vsak dan od 1. nedeljske do četrte ob 6. uri. Čer in ob nedeljah od 12. 1. popodne, ki jo vodi dr. Milan in ga. Barbara Pavlovč. Novi naslov postaje je: 1990 221 St., Euclid, Ohio 44117.

Mehika plava na olju

Po najnovejših, do sedaj še uradno potrjenih, vendar precej zanesljivih poročilih, so šli v Mehiki nova ležišča olja, ki so neprimerno večja, kot sprva cenili. Če je to res, potem je Mehika glede rezerv olja na drugem mestu, takoj za Saudijsko Arabijo, toda daleč pred Iranom in Kuvaјtom. Sedaj dajejo mehiški vrelci po 1.000.000 sodov olja na dan; od tega gre v inozemstvo 240.000 sodov. Do 1. 1982 se bo ta množina podvojila, izvoz pa pošestoril. Čunajo, da plava Mehika na milijardah sodov olja.

Tudi najdba bogatih zalog na daje revni Mehiki, kjer skoraj polovica prebivalstva brezposelna ali samo napoli poslana, upanje, da se bo polje izboljšalo. Čez pet let, ko zgrajen 1300 km dolg plinovod iz južnomeksiške države Chiapas do ameriške meje, računajo, bodo lahko prodali Ameriki dve do štiri milijarde kubičnih metrov plina dnevno.

Iz na olju najrevnejših industrijskih držav: Zahodne Nemčije in Italije tudi poročajo najdbah olja in plina. Tam je loge olja nio velike, pač pa Italija precej plina, ki ga dobijo ma že izkorišča. Torej se bodo Amerikanci še nadalje lahko zili v naših bahaških ladjah in štirih kolesih.

Še nekaj pripomb k jeziku v AD

Washington, D.C. — Pred približno dvema mesecema ste se v uredniškem članku dotaknili nekaterih izrazov, ki jih AD uporablja v člankih izpod peresa uredništva (dnevne novice, uredniški članki pa morda še kaj). Ti izrazi, pravite, motijo nekatere bralce, ker sodijo, da so nepravilni. Zato predlagajo, naj bi jih AD nadomestila z izrazi, ki so v rabi v Sloveniji. Z vašim odgovorom — ali vsaj z vašo razlago — se delno strinjamo, večidel pa ne. Zato bi rad dodal k tej stvari nekaj nasprotnih misli.

Ker omenjate, da v AD pišete slovenščino, "ki so jo nekada in jo še vedno uče v šolah v Sloveniji... v soglasju s 'Pravopisom' in 'slovnico', menim, da se strinjate z mano, da je za pravilnost slovenščine in njenega izražanja prvotno in v glavnem odločilen tisti jezik, ki ga govorijo, zlasti pa pišejo, v matični Sloveniji (SR Slovenija in njeno neposredno koroško in primorsko-goriško zamejstvo). Slovenske skupnosti drugod, ki so dovolj močne in kulturno delavne, da slovenski jezik ne le ohranjajo, ampak tudi razvijajo, imajo pri tem le drugotno dasiravno včasih važno vlogo. Ta vloga pa je pri tvorbi novih slovenskih izrazov omejena v glavnem na besede, ki označujejo take pojme ali stvari, ki v matični Sloveniji niso poznani, pa so v "novem kraju" v vsakdanji uporabi, ali pa kvečjemu take, ki se nenadoma pojavijo v širšem okolju "novega kraja" (npr. v zvezi z novimi tehničnimi iznajdbami ali pridobitvami) in za katere je treba najti nove izraze ne le v slovenščini ampak v vseh jezikih. Pa še v tem primeru je zelo verjetno, da bo ustrezen nov izraz takoj skovan v matični Sloveniji in bo torej izrazna različica nematičnega izvora omejena le na tiste slovenske skupnosti v tujini, v katerih je nastala. V takem primeru, bi dejal, je treba le-to opustiti in se oprijeti one, ki je v uporabi v Sloveniji.

S tem seveda še ni rečeno, da moramo Slovenci v inozemstvu suženjsko in nekritično sprejemati vse nove izraze ali skovanka, ki se pojavijo v matični Sloveniji. Popolnoma se strinjam z vami, da danes v časopisju v Sloveniji kar mrgoli novih izrazov, ki izvirajo iz tujih jezikov in so "poslovenjeni" le s tem, da je tuja beseda po slovensko fonetično zapisana ali pa tuji izraz dobesedno "prestavljen" v slovenščino. Precej je tudi besed, ki jih prevzamejo iz srbohrvaščine ali drugega slovenskega jezika in jim nadejejo slovensko "srajčko". Gotovo je, da se moramo takih nezadovoljivih in v bistvu neslovenskih novih izrazov izogibati tako v tujini kot v Sloveniji.

Kovanje novih besedi mora spoštovati in upoštevati jezikovne pravne slovenske in slediti oblikovalnim pravilom takega kovanja. Še najbolj zadovoljivo bi bilo, da bi bil novi izraz res samonikel, ne pa le kakšna priredba tujega izvirnika. Poleg tega je bistveno tudi to, da je novi izraz tako skovan, da je razumljiv že sam po sebi. Novi izraz mora torej vsebovati take slovenske pomenske in oblikovne prvine, da je njegov pomen vsaj delno, če že ne popolnoma, razviden iz besede same. Ta vodila veljajo za nove izraze, ki jih kujejo v Sloveniji, kakor tudi za take, ki se porajajo med Slovenci drugod po svetu.

Tudi se strinjam z vami, da časopisje v Sloveniji uporablja veliko preveč tujk, ko so nam na voljo popolnoma zadovoljivi in pomensko enakovredni slovenski izrazi. Je pa na drugi strani tudi dejstvo, da slovenščina že dolga leta vsebuje precej tujk, za katere ustreznih slo-

venskih izrazov čisto enostavno ni, katerih se je ljudstvo navadilo in ki jih tudi pravopis sprejema brez pomisleka. Tudi pri uporabi tujk, bi dejal, mora biti glavno merilo njihova raba v Sloveniji, zlasti še, če je le-ta ustaljena v pravopisu.

Važnost in odločilnost matične rabe slovenskega izražja pri morebitnih različicah poudarjam v glavnem zaradi tega, ker menim, da bi slovenski pisani občevalni jezik moral biti čim bolj enoten. Ni dovolj, da se razumemo med sabo le Slovenci v Ameriki, ko govorimo ali pišemo "našo" slovenščino; razumeti nas morajo tudi Slovenci drugod po svetu. Prav tako moramo tudi mi razumeti nje. Zato pa mora biti jedro jezika tista slovenščina, ki se poraja v matični Sloveniji, kjer je in kjer edino more ostati izvor našega jezika in njegovih sprememb, ker ima pač tam naš jezik največ možnosti, da se razvija samoniklo in prost tujih vplivov.

Pa poreče kdo: "Zakaj bi morali ravno Slovenci imeti enoten jezik doma in po svetu? Saj se, recimo, tudi ameriška angleščina v izrazih razlikuje od britanske, pa kanadska ali haitška francoščina od evropske; španščina, ki jo uporabljajo v Latinski Ameriki, pa ne samo od one, ki jo govorijo v Španiji, ampak celo od dežele do dežele v Latinski Ameriki sami."

V tem oziru je slovenščina — kakor tudi jeziki mnogih drugih narodnostnih manjšin izven matičnih dežel — v bistveno drugačnem položaju, kot so angleščina, francoščina ali španščina. Le-te so se v posameznih deželah križem po svetu, kjer so glavni občevalni jeziki, popolnoma osamosvojile. Angleščina v Ameriki je, na primer, glavni občevalni ali pa celo edini jezik milijonom ljudi, ki z Anglijo nimajo nikakih vezi, kulturnih ali osebnih, marveč izhajajo iz raznoterih drugih in često popolnoma različnih kulturnih in jezikovnih ozadij. Celotna Amerikanci angleškega rodu se čutijo kaj malo navezani na nekdanjo matično deželo in njeno kulturo. Amerika ima danes svojo kulturo — v kolikor je ta kultura sploh enotna — na katero so v večji ali manjši meri vplivali vsi sestavni deli ameriškega "mozaika narodov", zato pa ima tudi svoj jezik, ki je sicer jezikoslovno angleški, kulturno pa samosvoj.

V nasprotju z angleščino pa je slovenščina v Ameriki manjšinski jezik in Slovenci v Ameriki in drugod po svetu smo kulturno in jezikovno, pa v večjem številu še osebno, neposredno navezani na Slovenijo in od nje odvisni. Zato se ne moremo izogniti dejstvu, da govorimo vsi Slovenci enoten jezik, in nuji, da to enotnost ohranimo. Po tem, bolj teoretičnem razmišljanju naj se dotaknem še posameznih izrazov, ki o njih razpravljajo vaš članek. Mimogrede naj pripomnim še to, da so izrazi, ki jih baje predlagajo "mladi ljudje", ki "so začeli pred nekaj leti prihajati iz SR Slovenije", bili večidel v ustaljeni rabi in v slovenskem pravopisu že dolgo pred drugo svetovno vojno (vsaj pisec teh vrstic se jih spominja iz svojih šolskih let) in da torej niso kakšne povojne skovanke, ki so prišle v jezik šele za časa SR Slovenije, kot — morda nehoti — namigava vaš članek.

Naj začnem z "gasolinom". Res je, kot trdite, da Angleško-slovenski slovar vsebuje angleško geslo "gasoline" (ali "gasoline") in ga prevaja s slovensko besedo "gazolin". Vendar to še ni vse: slovar tudi izrecno dodaja, češar vaš članek ne omenja, da v ameriški rabi "gasoline" pomeni slovenski "bencin". Podobno pravi tudi Slovensko-angleški slovar (Ljubljana, 1972), ki slovensko geslo "bencin" pre-

vaja "benzine, petrol, oil; (am.) gasoline, gas". Prvi trije izrazi naj bi bili torej v rabi v britanski, zadnja dva pa v ameriški angleščini. Slovenskega gesla "gazolin" (ali celo "gasolin") v tem slovarju ni.

Ce nam te pomenske razlike med britansko in ameriško angleščino, kot jih navajata oba slovarja, še vedno ne bi razpršile dvomov, da v slovenščini gazolin in bencin nista isto, bi bilo prav, da poiščemo še kak drug vir, ki naj nam to nejasnost odpravi. Poglejmo torej, kaj pravi o tem Slovenski pravopis (Ljubljana, 1962). Ta vsebuje obe besedi "bencin" in "gazolin" (ne "gasolin"), pa ju nadalje pomensko ne opredeli, ker je pač pravopis in ne slovar. V obširnem Slovarju slovenskega knjižnega jezika, od katerega sta doslej izšla šele dva dela, obsegajoča gesla od A do Na, je kot prvi pomen "gasolina" naveden "lahek, zelo hlapljiv in vnetljiv destilat nafte", kar pa še prav nič ne pripomore k odpravi naše nejasnosti. Bolj koristen je drugi pomen, ki naj bi bil: "zlasti v ameriškem okolju motorni bencin". Kot kaže, "gazolin" torej pomeni v Sloveniji eno, v Ameriki pa nekaj drugega, namreč "bencin". Geslo "bencin" v SSKJ pa nam pove, da je to "vnetljiva tekočina za pogon ali čiščenje", kar zopet nima kdove kakšne vrednosti za razjasnitev našega vprašanja.

V malo večjo pomoč nam je Slovar tujk (Ljubljana, 1970). Tam je "bencin" opisan kot "brezbarvna, vnetljiva in hlapljiva tekočina iz nafte, pogonsko gorivo za motorje z notranjim izgorevanjem, topilo za maščobe ipd.", "gazolin" pa kot "vrsta lahkega bencina pri destilaciji petroleja".

Poglejmo še v Malo splošno enciklopedijo, katere zadnji (tretji) del je pred kratkim izšel v Ljubljani. Kot SP tudi ta pozna oba gesla "bencin" in "gazolin": "bencin" je "tekoče gorivo", ki ga "dobimo... s frakcionirano destilacijo nafte", "gazolin" pa "prva frakcija pri destilaciji surovega bencina". Jasno je torej, da sta v slovenščini "bencin" in "gazolin" dva različna, čeprav zelo sorodna destilata nafte. Še to: enciklopedija omenja, da bencin rabimo kot gorivo in topilo, gazolin pa le kot topilo. Doda pa tudi, da je v ZDA "gazolin" ime za bencin.

Kar se slovenščine tiče, menim, da je vprašanje, kaj je gazolin in kaj bencin, rešeno: Slovenci v avto natakamo bencin, ne pa gazolin, se manj pa gasolin — te oblike, ki jo AD tako vneto zagovarja, ne vsebuje nobeden od zgoraj navedenih virov.

Pripomba v vašem članku, da "benzine" v naši deželi ne pomeni popolnoma isto kot "gasoline", je seveda pravilna, v kolikor se nanaša na angleščino, ki je v uporabi v naši deželi. Zakaj bi se pa pri tem slovenščina morala ravnati po angleščini, ko vendar imata v slovenščini ta dva izraza drugačen (kot se zdi celo medsebojno obraten) pomen, mi ni razumljivo. Neokrnjeni slovar angleščine v izdaji založbe Random House, ki mi je ravno pri roki, opiše "benzine" kot vnetljivo tekočino, ki jo dobimo z destilacijo nafte, rabimo pa pri čiščenju in barvanju, "gasoline" pa kot vnetljivo tekočino, ki jo dobimo iz nafte, rabimo pa kot gorivo, topilo ipd.

Kot vse kaže, je torej v ameriški angleščini tista vnetljiva tekočina, ki jo rabimo kot gorivo v avtih, "gasoline", v slovenščini pa "bencin". O tem lahko pričrta po lastnih izkušnjah vsakdo, ki je kdaj kupil to gorivo v Ameriki in v Sloveniji.

Podobno bi se bilo lahko razpisati še o rabi besede "olje" kot soznačnici za ameriški "petroleum". Slovenci z oljem belimo solato, v njem cvremo ribe, ga — po sveto — pisemsko —

vlivamo v rane, z njim mažemo stroje, da bolj gladko teko, in ga rabimo še za marsikaj drugega; nikakor ga pa ne črpamo iz tal in iz njega izdelujemo "bencin" (ali celo "gasolin") v in smo vedno rabili le "nafto", kvečjemu "kamenno olje".

Slovensko-angleški slovar prevaja "olje" le kot "oil" ne pa tudi "petroleum" (ali "naphtha"). V Angleško-slovenskem slovarju so slovenske besede za "petroleum"; "nafta, kamenno olje, svetilno olje". Slovar tujk pozna "nafto" le kot "zemeljsko olje", Mala enciklopedija pa kot "kamenno olje", vedno torej kot olje, ki je še bolj natanko opredeljeno. Mala enciklopedija in SSKJ pa nafto tudi opišeta tako, da ni nobenega dvoma, da pomeni ameriški "petroleum".

Pod geslom "olje" Mala enciklopedija ne našteje nafte, pač pa pove, da mineralna olja pridobivamo iz nafte. Slovenski pravopis pod "oljem" ne navaja zglede, ki bi upravičevali njegovo rabo kot soznačnico za nafto, pri geslu "bencin" pa navaja "bencin iz nafte". Podobno tudi drugi zgoraj naštetih viri, ki omenjajo izvor bencina ali gazolina, rabijo le "nafto", kot smo že mimogrede omenili. SSKJ na žalost še ni dosegel črke O, tako da v njem še ni mogoče preveriti, ali "olje" v slovenščini pomeni lahko isto kot "nafta". Tisk v Sloveniji rabi le besedo "nafta".

Iz prednjega je popolnoma jasno, da izraza "gasolin" in "olje" ne izvirata iz Slovenije in da tam tudi nista v rabi. Očitno je tudi, da je "gasolin" neposredna izposojenka iz ameriške angleščine in le fonetično "poslovenjena", "olje" pa "prestava" ameriškega izraza "oil", ki pa niti v angleščini ni v glavnem pomenu soznačnica za "petroleum" in katerega uporaba v letem pomenu je omejena v glavnem na poljudno ali časopisno angleščino, medtem ko strokovna rabi zgolj "petroleum". Po logiki, ki "petroleum" prevaja kot "olje", bi morali v Ameriki besedo "automobile" sloveniti kot "voz" namesto s tujkama "avtomobil" ali "avto", saj vendar "v naši deželi" to vozilo kličejo "car". Tak jezikovni parizem pa bi se, menim, tudi AD verjetno zdel pretiran.

Kot jezikovni novinki v slovenščini sta oba izraza tako pomensko kot po izvedbi nezadovoljiva. Namesto da bi bila pomensko specifična, se pravi, da bi točno in izključno zaznamovala pojma, ki ju predstavljata, se izraza "gasolin" in "olje" poslužita že obstoječih slovenskih besed in jima dodata nova pomena; pri tem pa prezreta specifični in nedvoumni besedi "bencin" in "nafta", ki sta — čeprav res tujki — že dolgo časa ustaljeni v slovenski rabi. To gotovo ni v prid niti pomenski jasnosti niti izrazni točnosti.

O kaki slovenski izvirnosti niti pri enem niti pri drugem izrazu sploh ni sledu. Če se AD že ne strinja z bencinom ali nafto, ker sta tujki, bi bila lahko tako izvirnost pokazala s tem, da bi za "gasoline" in "petroleum" iznašla docela nova izraza, kot so to npr. iznajdljivo storili naši predniki, ko so nadeli petroleju ("kerosene") slovensko ime "smrdljivec". Zamenjati ono tujko (bencin), ki je v splošni uporabi, z drugo (gasolin), katere jezikovna uporaba je le krajevna, se mi ne zdi ravno najboljše rešitev. Zanimivo bi tudi bilo, kakšne izraze za bencin li AD — po zgledu lastne izpeljanke "gasolin" — svetovala za rabo v slovenskem tisku npr. v Franciji ali Angliji, kjer domača izraza nista niti bencin niti gasolin ampak "essence" in "petrol". S tem bi slovenščina res obogatela: imela bi kar štiri izraze, vse štiri tujke, za en sam pomen!

Pa še drugič kaj.
Vladimir Pregelj
Washington, D.C.

KOLENDAR društvenih prireditev

JANUAR

21. — Slovenska pristava priredi Pristavsko noč. Igra orkester "Veseli Slovenci".

28. — Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ bo obhajalo 50. letnico svojega obstoja s sv. mašo ob 5. popoldne v cerkvi sv. Vida in nato ob 7. zvečer z banketom in plesom v SND na St. Clair Avenue.

FEBRUAR

4. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Pustno zabavo v dvorani sv. Janeza, Greenfield. Večerja ob 6. uri, nato ples.

4. — Dramatsko društvo Lilija priredi vsakoletni maškaradni ples v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Začetek ob 8. zvečer. Igrajo Veseli Slovenci.

12. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi kosilo v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti.

19. — Zupnija Marije Vnebovzete na Holmes Avenue priredi srnjakovo in kurjo pečenko v korist Slovenskega starostnega doma na Neff Road. Serviranje od 2. do 4. popoldne. Cena obeda \$7 za osebo.

26. — Slovenska šola fare sv. Vida priredi vsakoletno kosilo v avditoriju.

MAREC

12. — Društvo Najsvetejšega Imena pri Sv. Vidu priredi vsakoletni zajtrk s klobastimi in omletami (pancake and sausages) v farni dvorani sv. Vida, ob 8. zjutraj do 1. popoldne.

APRIL

1. — DSP Tabor priredi spomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

8. — Slovenska telovadna zveza Cleveland priredi Telovadno akademijo v svetovidskem avditoriju. Začetek ob pol osmih zvečer.

9. — Klub slovenskih upokojencev na Holmes Avenue priredi večerjo s plesom v Slovenskem domu. Začetek z večerjo ob 5. popoldne.

22. — Odbor za pomoč postavitev Slovenskega doma in kapele v Parizu priredi družabni večer z večerjo in plesom v dvorani Sv. Vida. Pričetek ob pol osmih.

MAJ

7. — Slovenska šola fare sv. Vida priredi materinsko proslavo.

13. — Pevski zbor Korotan priredi koncert v SND na St. Clair Avenue ob pol osmih zvečer. Po koncertu ples, igrajo Veseli Slovenci.

14. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi v šolski dvorani MATERINSKO O PROSLAVO. Začetek ob 3. popoldne.

21. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Materinski dan v Triglavskem parku. Začetek ob 2. pop.

29. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Spominsko proslavo v Triglavskem parku. Po sporedu kosilo.

JUNIJ

17. in 18. — DSPB Tabor Cleveland priredi na Slovenski pristavi pri kapelici na Orlovem vrhu proslavo v spomin pobitih slovenskih demobrancev, četnikov in drugih žrtev komunistične revolucije v Sloveniji.

18. — Slovensko kulturno društvo Triglav priredi prvi piknik v Triglavskem parku. Ob 11. dop. maša, nato kosilo in ples.

JULIJ

21. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi misijonski piknik v Triglavskem parku z mašo ob 11. dop., kosilom in zabavo.

AVGUST

20. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Športni dan v parku. Ob 11. dop. maša, nato kosilo, športne tekme in ples.

OKTOBER

1. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Vinsko trgatavo v parku s kosilom in plesom. (Maše ta dan v Parku ne bo.)

21. — DSPB Tabor — Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

NOVEMBER

11. — Belokranjski klub priredi vsakoletno martinovanje v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

Omejitev uvoza jekla

Zakladno tajništvo ZDA je objavilo, da je "sprožilno ceno" jekla določilo na \$330 za tono.

WASHINGTON, D.C. — Zakladno tajništvo je po daljšem proučevanju položaja na trgu jekla doma in v svetu prišlo do zaključka, da naj cena ene tone jekla pri \$330 sproži preiskavo o utemeljenosti in opravičenosti. Nizke cene jekla so v zadnjem letu močno prizadele ameriško jeklarsko industrijo, ki se pritožuje, da tuje je kladne prodajajo jeklo v ZDA pod dejansko ceno svojih produkcijskih stroškov.

Na pritisk jeklarn je zakladno tajništvo v skladu z zakoni sklenilo preiskati te obtožbe in na temejju dognanji odločilo, da bo začelo preiskavo proti uvoženemu jeklu, ki bi ga kdo ponudil po \$330 za tono ali cenejšje. Ta cena naj bi ne bila manjša kot preračunani stvarni produkcijski stroški, minimalni dobiček in prevoz.

Domače jeklarne v ZDA so predložile, naj bi bila ta cena določena na \$360 za tono. Vlada je šla nekaj nižje, da bi pritiskala na domače jeklarne, da bi modernizirale svoje obrate in produkcijo ter postale uspešnejše v boju za trg s tujimi. Razumljivo, da te za tak vladni pritisk niso ravno vnete.

Uvozniki jekla se med tem že oglašajo in trdijo, da je cena postavljena previsoko ter da utegne voditi do "praktične prepovedi" uvoza jekla. Na prvo četrtletje cena ne bo vplivala, ker so dogovori za uvoz že sklenjeni, položaj pa se utegne spremeniti proti sredini leta. "Sprožilna cena" vlade bo po napovedih uvoznikov jekla povečala ceno jekla na ameriškem trgu za povprečno \$40 pri toni in stala tekom leta 1978 domače kupce okoli 4 milijone dolarjev več kot lani.

Vietnamske sile kažejo ameriški videz

BANGKOK, Taj. — Vietnamske oborožene sile, ki so vdrl v Kambodžo zahodno od Saigona (sedaj Hočiminh), imajo ameriški videz tako po orožju in opremini kot celo po taktiki in načinu nastopanja.

Uporabljajo vse ameriško pehotno orožje, topništvo, strelivo in letalstvo, pa tudi ameriške vojaške zemljevide. Vse to ročabole po razpadu južnovietnamskih oboroženih sil aprila 1975.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Prijatelj's Pharmacy

AD FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4112
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RACUN POMOČI DRŽAVE OHIO

MALI OGLASI

Novi zidani ranči
V Willowicku nedaleč od Lake Shore Blvd. so v gradnji novi zidani ranči s 3 spalnicami, v celoti podkletni. Kličite za pojasnila

UPSON REALTY
UMLA
499 E. 260 St. 731-1070
Odprto od 9. do 9.

Apartment for Rent
3 rooms and bath, E. 63rd St.
Call 361-8042

(M,F x)

Help Wanted
Woman or Couple to take care of semi-invalid lady in St. Vitus area. Modern living quarters provided and salary. Robert A. Novak, 6013 Glass Ave. 391-3333.

(x)

General Office Cleaning
5 nights per week. Chagrin Blvd. area. Must have transportation. Experienced preferred.
Call 461-8920

(8-11)

PATRONIZE OUR ADVERTISERS

Keep the American Home Alive

LET YOUR LIFE INSURANCE WORK FOR YOU

American Mutual has a new concept which combines your life insurance with an exciting new benefit program. This program includes low interest certificate loans, low interest mortgage loans, scholarships, social activities, and recreational facilities provided by one of the largest Slovenian Fraternal Associations in Ohio. For further information, just complete and mail the below coupon.

To: American Mutual Life Assoc.
6401 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

My date of birth is _____

Name _____

Street _____

City _____

State _____

Zip _____

BREZ DOMA

Hektor Malot

"A če bi jih našli vi?"
"Dogovoriva se torej, če se nekega dne pojavijo dečkovi starši, da si bova nagrado razdelila. Poleg tega pa vam dam trideset frankov namesto dvajset."

"Štirideset."
"Nemogoče! Za delo, ki ga bo pri meni opravljal, vam nikakor ne morem dati več."

"In kakšno delo bo opravljal pri vas? Res je krepak in zdrav. Vendar pa bi rad vedel, za kaj ga boste uporabljali."

Starec je ušnil Barberina s porogljivim pogledom in počasi izpraznil svoj kozarec. Nato je dejal:

"Družbo mi bo delal. Star postajam in včasih se me zvečer po truda polnem dnevu loti čudna žalost, posebno ob slabem vremenu. Deček me bo razvedril."

"Za to bodo njegove noge gotovo dovolj trdne."

"To nikakor ni tako zelo gotovo. Moral bo plesati in skakati. Čakajo ga dolga pota in nato bo znova moral skakati. Postal bo član Vitalisove družbe."

"Kje pa je ta družba?"

"Vitalis sem jaz, kakor ste najbrž že uganili. Sedaj vam hočem pokazati še svojo družbo, ker jo želite spoznati."

Po teh besedah je odpel svoj jopič iz ovčje kože in izvelkel izpod njega čudno žival, katero je do sedaj z levico pritiskal na prsi. Ta živalca je torej premikal za zdaj njegov jopič. Toda to nikakor ni bil majhen psiček, kakor sem domneval.

Začuden sem gledal to nenavadno žival, kakršne še nikoli nisem videl in ki ji nisem vedel imena. Obblečena je bila v rdeč, zlatoobrobjen jopič. Njene roke in noge pa so bile gole. Ni imela samo nog kakor druge živali; sprednje noge so bile prav za prav roke, le da so bile pokrite s temno dlako. Tudi glava je bila pokrita s temno dlako. Vendar ni bila mnogo večja kakor moja pest. Obraz je bil širok in okrogel. Njen nos je bil nekoliko prifrknjen, nosnice široke. Njene ustnice pa so bile rumene. Kar me je pa najbolj presenetilo, so bile njene majhne, toda izredno živahne in bleščeče oči.

"Ah! Opica!" je vzkliknil Barberin.

Ta vzklik je pomiril moje začudenje, kajti če že nisem nikoli videl opice, sem pač že slišal govoriti o njih. Torej ni bil to zamorski otrok, ampak opica.

"To je prva osebnost moje družbe," je dejal Vitalis. "To je gospod Srček. Srček, prijatelj moj, pravi navzočo gospodo!"

Srček je dvignil svojo črno roko k ustnicam in nam vrgel poljub.

"A zdaj," je dejal Vitalis in iztegnil roko proti belemu psičku, "vam predstavim nekoga drugega. To je gospod Kapi. Kapi, ljubček moj, predstavi svoja tovariša zbrani družbi!"

(Dahe priložiti)

Darujmo za Rožmanovo zavetišče v Argentini!

Imenik raznih društev

Ameriška Slovenska Katoliška Jednota

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25 KSKJ
Duhovni vodja Rev. Edward Pevec; predsednik Joseph Baskovic, podpreds. Joseph Hocevar; taj. Albin Orehek, 18144 Lake St. Blvd., tel. 481-1481; zapis. Frank Zupancic, blagajnik John Turek. Nadzorniki: John Hocevar, Joseph Hocevar, Dominik Stupica, vratar Frank A. Turek. Vodji atletike in mladinskih aktivnosti James V. Debevec in John Hocevar. Za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki.

Društvo zboruje vsak prvi torek v mesecu in konferencijski pri v župnišću sv. Vida ob 7:30 zvečer. Mesecni assement se prične pobirati ob 7:00 pred sejo in 25. v mesecu ob 6. do 8. ure zvečer. V slučaju bolezni naj se bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in karto.

DR SV. LOVRENCA ŠT. 63 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Joseph Varga; predsednik Joseph Fortuna podpred. Ray Habian, tajnik Ralph Godce, 847 E. Hillsdale, 524-5201; zapisnikar Charles Virant, blagajnik Josip W. Kovach, nadzorniki: Joseph Fortuna in Charles Virant, James Weir. Zastavonoša Joseph W. Kovach. Zastopnika za SND na 80. St.: J. W. Kovach in Ralph Godce; Zastopnik za SND Maple Hts.: J. W. Kovach. Zastopnika za atletiko in basbol club: Joseph W. Kovach in Ralph Godce. Zdravniki: dr. Anthony J. Perko, Dr. Wm. Jerie, in dr. F. Jelencic. — Seje so vsak mesec po kolekti v SND na 80. cesti. — Sprejema članstvo od rojstva do 60 let starosti. Bolniški assement 65c na mesec in plačuje \$7 bolniške podpore na teden, če je član bolan pet dni ali več. Rojaki v Newburghu, pristopite v društvo sv. Lovrenca.

DRUŠTVO SV. ANE ŠT. 150 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Joseph Varga; predsednica Josephine Mulh; podpredsednica Frances Lindie; tajnica Josephine Winter. 3555 E. 80 St.: blagajničarka Laura Berdyck, zapisničarka Agnes Zagar. Nadzornice: Frances Lindich, Helen Kroff in Alice Arko; zastopnici za SND na 80. St.: Frances Lindich in Alice Arko; za S.N.D. na Maple Heights. Anna Kresevic, zastopnik za Ohio KSKJ Boosters in mladinsko dejavnost: Josephine Winter in Alice Arko; za Federacijo Frances Lindich in Josephine Winter. Zdravniki: dr. Perko. — Seje so vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v SND na 80. česti.

DRUŠTVO SV. MARJE MAGDALENE, ŠT. 162 KSKJ

Sprejema članstvo od 16. do 60. leta. Nudi najnovejšo smrtninske certificate od \$1,000 do \$15,000; V mladinski oddelke se sprejema stroke od rojstva pa do 15. leta. — Jdvor je letos sledeč: Duh. vodja Rev. Edward Pevec, preds. Frances Nemanich, podpreds. Toni Turek, tajnica Mary Hocevar, 21241 Miller Ave. tel. 481-0728; blagajničarka Mary Ann Mott; zapisničarka Frances Novak. Nadzornice: Frances Macerol, Anna Godlar, in Dolores Krause. Rediteljica Jennie eme. Zastop. za ženske in mladinske aktivnosti Frances Nemanich, Zastopnice za Ohio KSKJ Federacijo: Marjanca Kuhar, Antonia Turek, Frances Nemanich, Anna Godlar. — Zdravniki: vsi slovenski zdravniki. — Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu popoldne ob 1:30 v društveni sobi Auditorija sv. Vida. Assement se pobira vsakega 25. v mesecu ob 5:30 do 7. ure v dvorani pod cerkvijo sv. Vida.

DRUŠTVO SV. JOZEFA ŠT. 169 KSKJ

Častni duhovni vodja Rev. Matt Jager. — Duhovni vodja Rev. Victor Tome. Predsednik Eugene Kogovsek. Podpredsednik: Anthony Tolar. Fin. taj. Frank Znidar, 15606 Holmes Ave., tel. 761-6362. Pomožna tajnica Daniella Znidar. Bol. taj. Mary Korosec 761-1642. Blagajnik Louis Jarem. Zapisničarka Mary Okicki. Nadzorniki: Joseph Ferra, Mary Wolf, Antonia Lamovec. Vratar: Frank Supanick. Zdravniki: Dr. Max Rak, Dr. Adolph Znidarsic, Dr. Anthony Spech. — Seje se vršijo vsak tretji četrtek v mesecu ob 8:00 zvečer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. — Assement se pobira pred sejo, ob 7:30 do 8:00 ure ter 25. v mesecu v Slov. domu na Holmes, ob 6. do 7:30 ure zvečer, če pade na soboto ali nedeljo pa na 26. v mesecu. Društvo sprejema člane od rojstva do 50 leta ozev zdravniške preiskave ter od rase do 60. leta za zavarovalnino od \$1,000 in \$2,00 bolniške podpore na dan.

DRUŠTVO PRESVETEGA SRCA JEZUSOVEGA ŠT. 172 KSKJ

Duhovni vodji: Rev. Jožef Božnar, prededs. Theresa Lach, podpredsednik Karl M. Gumsey, tajnica Ludmila Glavan, 13307 Puritas Ave., tel. 941-0014, blagajnik Joseph Melaher, zapisnikar Bogomir Glavan, nadzorniki: Joe Lach, Draga Gostič, Angela Bolha, zdravniki vsi slovenski in družinski.

1909

V SPOMIN IN ZAHVALO

Z žalostnimi srci naznanjamo, da je po dolgi, težki bolezni umrla in se je preselila njena duša v večno življenje

MARIJA BALAZIĆ,

rojena MEŠLIĆ

Rojena je bila v St. Juriju ob Ščavnici v Sloveniji. V Ameriko je prišla s svojimi sorodniki preko Spitala na Koroškem leta 1950.

Članica je bila Oltarnega društva fare sv. Vida, Štajerskega kluba in Društva Srca Jezusovega št. 172 KSKJ. Srčno je bila zelo dobrega značaja in je veliko darovala v dobre namene.

Umrla je 23. novembra 1977. Pogreb je bil 26. novembra iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Vernih duš na Chardon cesti.

Zelo lepo se zahvalujemo č. gg. Jožetu Božnarju, kaplanu pri Sv. Vidu, in Jožetu Vargi, župniku pri Sv. Lovrenču, za obiske bolnice v domu za ostarele.

Prisrčno se zahvalujemo č. gg. Jožetu Božnarju za opravilo vseh pogrebnih obredov z mašo in ganljivo pridigo in č. g. Edwardu Pevcu, župniku pri Sv. Vidu, ter Jožetu Vargi, župniku pri Sv. Lovrenču, za somaševanje pri pogrebni maši. Zahvaljujemo se cerkvenemu pevskemu zboru Liri za lepo petje pri pogrebni maši in g. Martinu Košniku za igranje na orgle.

Iskreno se zahvalujemo č. mons. Alojziju Bazniku, župniku Viktorju Tomcu, Alenu Bruningu, za obisk v pogrebu.

Zalujoči:

ANA MEŠLIĆ — mati;

JOŽE — sin;

HERMINA — snaha;

TONI — vnuk z družino;

JOZEK in MATJAZ - vnuka, MARINKA in MILICA - vnukinji;

ANTON MEŠLIĆ — brat z družino;

ANTONIJA ROŽMAN - sestra z družino;

ROZALIJA JAKLIĆ - sestra s sinom ter ostali sorodniki.

Cleveland, Ohio, 16. januarja 1978.

Seje so vsako tretjo sredo v jan., marcu, maju, jul., sept. in nov. v SND na W. 130 St. in vsak tretji petek v febr., apr., jun., avg., okt. in dec. v Baragovem domu na St. Clair Ave. ob 7. zvečer. Pobiranje asessmenta pol ure preje.

Društvo sprejema člane od rojstva pa do 60. leta. Imamo najmojdenjše certificate življenjske zavarovalnine plačljive 20 let v slučaju nesreče dvojna zavarovalnina, in slučaju onemoglosti, ki oprošča člana plačevanja posmrtninskega asessmenta — pri vsem tem je član upravičen do vseh ugodnosti pri društvu in Jednoti.

DRUŠTVO SV. KRISTINE ŠT. 219 KSKJ

Duhovni vodja: Rev. J. Celestnik; predsednik Henry Prijatelj, podpredsednica: Frances Prijatelj; tajnik: Anthony Cek, 506 Trebisky Rd., Richmond Heights, 44143, tel. 481-0992; blagajničarka Pamela Pečjak, zapisničarka Ana Debeljak, nadzorniki: Josephine Jevce, Helen Troha, Frances Prijatelj. Zastopnika za Federacijo: Anna Debeljak in Josephine Jevce. Zdravniki vsi slovenski. — Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v šolski sobi sv. Kristine.

IMENIK DRUŠTVA KRISTUS KRALJ ŠT. 226 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Jožef Božnar. Predsednik Ulrich Lube. Podpredsednica Angela Lube. Tajnik Frank Šega, 251 E. 246 St., Euclid, O. 44123, Tel.: 261-2501. Blagajničarka Jean Gercar, 35001 Lake Shore Blvd. Tel. 946-6219. Zapisničarka Mary Šemen. Tajnik bolniške podpore Frank Šega. Nadzorni odbor: Ivan Rigler, Lilian Hlabse in Eva Verderber. Zastopnik za klub v SND in delniških sej Ulrich Lube. Za zdravniški pregled vsi slovenski zdravniki.

Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2h popoldne v SND na 6409 St. Clair Ave., staro postojanje soba št. 2.

Pobiranje asessmenta je pred in

po sejah vsako drugo nedeljo v mesecu in pa 4-krat na leto na 25. tega v mesecu od 6. do 7.30 zv. in sicer sledeče mesece: Januarja, Aprila, Julija in Oktobra in to v SND 6409 St. Clair Ave. spodnja dvorana vhod spredaj. V slučaju, da pade 25ti v mesecu na soboto se pobira en dan prej. Ako pa pade 25ti na nedeljo se pobira en dan pozneje.

Društvo sprejema nove člane od rojstva pa do 60. leta starosti. Nudimo vam mnogovrstno zavarovanje in to po najbolj ugodnih pogojih. Za podrobnosti se z zaupanjem obrnite na tajnika društva.

Slovenska ženska zveza

PODRUŽNICA ŠT. 10 SZZ

Duh. vodja Rev. Victor Tome. Predsednica, Ann Markovic, podpredsednica Frances Zagar, tajnica in blagajničarka Sophie Magayana, 315 E. 284 St. Willowick, O. tel. 943-0645, zapisničarka Sophie Magayana. Nadzornice: Frances Zagar, Alice Struna, Sentinel Jennie Koren. Seje se vršijo vsaki drugi mesec ob 2. uri pop. druga nedelja v mesecu v Slov. domu na Holmes Ave. Seje: Januar, Marc, Maj, Junij, September, November iz Decembar.

PODRUŽNICA ŠT. 14 SZZ

Duh. vodja Rev. Joseph Celestnik, predsednica Pauline Krall, podpredsednica Mary Strazisar, tajnica Vera Bajec, 19613 Chickasaw Ave. Cleveland, O. 44119, IV 1-7473; blag. Mary Iskra; zapisničarka Antoinette Zabukovec; nadzornice: Mary Fakult, Frances Plut, Addie Humphreys. — Seje se vršijo vsaki prvi torek v mesecu v SDD na Reher Ave. ob 7:30 zvečer. Poročevalke: Antoinette Zabukovec. Zastopnice Klub društev: Mary Strazisar, Mary Iskra.

PODRUŽNICA ŠT. 25 SZZ

Duhovni vodja: Rev. Edward Pevec. Predsednica: Ann Maver. Podpredsednica: Mary Otoničar. Tajnica in blagajničarka: Roseanne

Piorkowski, 1083 E. 64 St., Cleveland, Ohio 44103 Tel. 431-6552

Zapisničarka: Marie Telic. Nadzornice: Jennie Feme, Frances Macerol.

Rediteljica: Molly Dezellan

Seje se vršijo vsaki drugi torek v mesecu ob 1:30 popoldne. Assement se pobira pol ure pred sejo v družabni sobi v auditoriju sv. Vida.

Assement se pobira vsakega 25. v mesecu od 5:30 do 7. ure v dvorani pod cerkvijo sv. Vida.

PODRUŽNICA ŠT. 32 SZZ

Duhovni vodja Rev. Joseph Celestnik; predsednica Alma Eppich; podpredsednica Cecilia Znidar; blag. Ann Cooke, taj. Josephine Comenšek, 924 E. 223 St., 731-8698; zapisničarka Anna Tekavec. Nadzornice: Marilyn Freck, Barbara Baron. — Seje tretjo sredo v mesecu v SDD, 20713 Reher Ave. ob 7. uri zvečer izvemši jan. feb. julij in avg.

PODRUŽNICA ŠT. 41 SZZ

Predsednica Madeline Debevec. tajnica, blagajničarka Jane Kaplan; zapisničarka Cecilia Wolf; poročevalka Jane Kaplan, 19309 Preston Rd., Cleveland, Ohio 44128, telefon 475-2644. Seje se vršijo vsaki tretji torek v jan. v mesecu, marc, maj, sept. nov. in december v Slovenskem delavskem domu na 15335 Waterloo Road Time 1:00 pop.

PODRUŽNICA ŠT. 47 SZZ

Duhovni vodja Rev. Joseph Varga. Častna predsednica Terezija Bizjak, predsednica Jennie Gerk; podpreds. Mary Mundson; tajnica in blagajničarka Jennie Pugely, 10724 Plymouth Ave., Garfield Hts., O., tel. 587-4230; za pisničarka Jennie Praznik, nadzornice: Anne Kresevic, Anna Christofek in Stefania Mahnich; zastopnica za vse SND: Anna Kresevic. — Seje so vsaki drugi mesec, začeni v januarju, marc, maj, avgust, oktober, decembar. na 2. nedeljo v mesecu ob 2:00 uri popoldne v SN. domu, 5050 Stanley Ave., Maple Heights.

PROTECT YOUR
SLOVENIAN HERITAGE
AND ETHNIC VOICE
ADVERTISE IN THE
AMERICAN HOME newspaper

OB ČETRTI OBLETNICI SMRTI

MARIJE ZORENC

ki jo je Vlado življenja

odpoklical 20. januarja 1974,

prosijsko Vsemogočnega

za njen dušni mir in pokoj

njen mož, hčerka, vnuki, zet

in številno sorodstvo

v Sloveniji in Ameriki

Ameriška Dobrodela Zveza

DRUŠTVO SV. ANE ŠT. 4 ADZ

Predsed. Frances Okorn, podpredsednica Nettie Malnar, tajnica Jennie Suvak, 4208 Bluestone Rd., So. Euclid, O. 44121, tel. EV 2-5277. Blagajničarka Josephine Orazem-Ambrozic, zapisničarka Frances Novak. Nadzornice: Marie Telic, Frances Kotnik, Frances Macerol. Rediteljica Antonija Mihevc. Mladinske aktivnosti: Nettie Malnar. — Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu ob 7:30 v SND na St. Clair Ave. — Za preiskavo novega članstva vsi slovenski zdravniki.

DRUŠTVO NAPREDNI SLOVENCI ŠT. 5 ADZ

Predsednik Frank Stefe, podpredsednik Edward Skodlar, tajnik in blagajnik Raymond Anzick, 2099 Skodlar, John Nestor in Frank Shepec. Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu marc, junij, septembru in decembru na domu tajnika. Za preiskavo vsi zdravniki, priznani od ADZ.

SLOVENSKI DOM ŠT. 6 ADZ

Predsednik Henry Medved, podpredsednik Anton Yerak, taj. Sylvia Banko, 17301 East Park Dr., 431-7554; blagajničarka Catherine Medved, zapisničarka Ann Cecelie. Helmsdale Dr. Euclid, 44143, tel. 531-6320. Nadzorni odbor: Edward Nadzor odbor: Jean Fabian, Vivianne Cecelie, Mary Golob. Zdravniki: vsi slovenski. — Seje se vršijo vsaki drugi torek v mesecu v Slovenskem društvenem domu, 20713 Reher Ave., ob 7:30 uri zvečer.

DRUŠTVO KRAS ŠT. 8 ADZ

Preds. Jožko Jerkič, podpreds. Louis Jerkič, taj. Mary Kobal, 19500 Lake Shore Blvd., tel. 531-9661, blag. Sophie Matuch. Zapis. Jennie Kapel. Nadzorni odbor: Vida Zak, Pauline Skrabec, Joe Ferra. Youth Co-ordinator Joseph Skrabec. Vsi slovenski zdravniki. Seje so vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1:30 pop. v Slov. domu na Holmes Avenue.

DRUŠTVO GLAS CLEVELANDSKIH DELAVCEV ŠT. 9 ADZ

Predsednik Stanley Zihertl, podpredsednik John Borsar, tajnik Andrew Champa, 1874 E. 225 St. tel.: IV 1-6437, blagajnik Robert Menart, zapisnikar Joseph Ponikvar; nadzorni odbor: Frank Ahlin, John Borsar, William Hocevar; voditelj Florijan Mocičnikar, vodnik mladinskih dejavnosti Mary Zihertl, zastopnik za Slov. nar. dom John Borsar, za zdravniško preiskavo vsi slovenski zdravniki. — Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. ob 9. uri dopoldan v starem poslopiju.

DANICA ŠT. 11 ADZ

Predsed. Rozi Zupancić; podpredsed. Frances Kodrich, taj. in

blag. Mary (Mimi) Turk, 23790 Eufingham Blvd., Euclid 44117 tel. 531-2948, zapis. Frances Zakrajsek, nadzornici Jo Levstik in Julia Zak, zastop. za SND in za Klub društev Mary Turk, zdravnik dr. A. Spech. Seje so vsaki drugi mesec na drugi torek ob 11. dopoldne v SND na St. Clair Ave. staro poslopije, soba št. 2.

DR. RIBNICA ŠT. 12 ADZ

Predsednik Louis M. Silc, podpredsednik John Cendol, tajnica in blagajničarka Carole A. Czeck, 988 Talmadge Rd., Wickliffe, Ohio. 44092, telefon 944-7965, zapisničarka Frances Tavzel; nadzorniki: John Cendol, Tony Meklan in Carole A. Czeck. Seje se vršijo ob nedeljah, 21. marca, 18. julija, 17. oktobra in 19. decembra 1978 ob 9:30 dopoldne v starem poslopiju Slovenskega narodnega doma, 6409 St. Clair Avenue.

Društveni zastopniki: za Slovenski narodni dom Frank Plut, za Slov. narodno čitalnico Louis Mrhar, za Slovenski dom za ostarele Frank Plut in Joseph Fabjancic, za Slovenski dom na Recher Avenue Frances Modic.

COLLINWOODSKI SLOVENKE ŠT. 22 ADZ

Predsednica Stefi Koncilja, podpreds. Alice Grosel, tajnik in blagajnik Frank Koncilja, 1354 Clearaire, 481-6955; zapisničarka Stefan Dagg. Nadzornice: Stefi Koncilja, Alice Grosel, Millie Novak. Zdravniki: vsi slovenski zdravniki. Seje so vsako drugo sredo v mesecu ob 7. uri zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave., v spodnji dvorani.

DR. KRALJICA MIRU ŠT. 24 ADZ

Predsednica Agnes Zagar, podpredsednica Ann Perko, tajnica Alice Arko, 3562 E. 80 St., 341-7540, blagajničarka Agnes Zagar, zapisničarka Mary Prosen, nadzornice: Josephine Winter, Mary Prosen, Theresa Janecic. Seje so vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1:30 pop. v Slov. nar. domu na E. 80 St.

DRUŠTVO SV. CECILIE ŠT. 37 ADZ

Predsednica Nettie Zarnick, podpredsednica Anna Zalar, tajnica in blagajničarka Catherine Tominc, 1160 Addison Rd. 391-0282; zapisničarka Marie Bond.

Nadzorni odbor: Mary Otoničar, Julia Gerchar in Ernestine Jevce. Vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsaki tretji torek v mesecu ob 7:30 zvečer v šoli sv. Vida.

DR. NAŠ DOM ŠT. 50 ADZ

Predsed. Antonia Stokar, podpredsednica Christine Szendel, tajnica in zapisničarka Jennie Pugely, 10724 Plymouth Ave., Garfield Hts. 44125, 587-4230; blag. Jo Lea. Nadzorni odbor: predsednica Virginia Hartman, Christine Szendel, Theodore Szendel. Zdravniki: vsi priznani zdravniki. Zastopniki: za SND na 80 St. Antonia Stokar in Jennie Pugely, za SDD na Prince Ave. Jennie Pugely; za SND na Maple Hts. Antonia Stokar. — Seje se vršijo 7:30 deljo v mesecu ob zvečer na domu tajnice.

Ameriška bratska zveza

NAPREDEK ŠT. 132 ABZ

Predsednik John Tanko, 181 E. 264 St., Euclid, O. 732-8930, podpredsednik Charles Delsanter, taj. Virginia Braddock, 20290 Blackfoot, Euclid, Ohio 481-5810, zapisničarka Mary Golob, blag. Rose Intihar. Nadzorniki: Milan Ulyan, Feida Miller in Sylvia A. Tanko. Katerikoli zdravnik po volji člana. Assement se pobira vsakega 25. v mesecu, ob 5:30 do 7:30 če pa je na soboto ali nedeljo, se pobira na naslednji ponedeljek zvečer. Seje so vsaki drugi ponedeljek v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue.

The Maccabees

CARNIOLA HIVE NO. 493 T. M. Commander Mary Kolegar, Reg. Sec. Frances Tavcar, Record-Keeper and Sick-Benefit Sec. Josephine Stwan, 24151 Yomiste Dr., Cleveland, Ohio 44117, tel. 481-4562. Auditors Frances Tavcar, Chmn. Sylvia Mataich, Ursula Unetic. Representatives for the Club of Association of the S.N.H.: Frances Tavcar, Josephine Stwan. Representative for the Conference of S.N.H. Josephine Stwan. Regular meetings are held the first Saturday of January, April, July, October and December at 2 p.m. at the Slovenian National Home, 6409 St. Clair Ave. Room across the office of S.N.H.